

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

4t ESO

“INICIACIÓ A L’ACTIVITAT EMPRENEDORA I EMPRESARIAL”

DEPARTAMENT D’ECONOMIA

IES "HISTORIADOR CHABÀS" DÈNIA

CURS 2022-2023

INDEX**PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA****D'INICIACIÓ A LA ACTIVITAT EMPRENEDORA I EMPRESARIAL (4t ESO)**

1. INTRODUCCIÓ	1
1.1. Justificació.....	2
1.2. Contextualització.....	3
2. OBJECTIUS DE L'ETAPA D'ESO VINCULATS AMB LA MATÈRIA	4
3. COMPETÈNCIES	5
4. CONTINGUTS	6
4.1. Bloc de continguts.....	7
5. CRITERIS D'AVALUACIÓ	8
5.1. Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge. <i>Què avaluar?</i>	9
5.2. Relacions entre els blocs de continguts, les competències i els criteris d'avaluació.....	10
6. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	13
7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	14
7.1. Procediment per recuperar la matèria pendent.....	15
8. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES	15
8.1. Metodologia general.....	15
8.2. Metodologia específica de la matèria.....	15
8.3. Estratègies i tècniques docents.....	16
8.4. Recursos didàctics i organitzatius.....	16
8.4.1. Recursos didàctics.....	16
8.4.2. L'organització de l'espai.....	16
8.5. Activitats i estratègies d'ensenyament aprenentatge.....	17

9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L’ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB ALUMNAT QUE REQUERISCA ACTUACIONS PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS (mesures de Nivell III i Nivell IV)	18
10. UNITATS DIDÀCTIQUES	19
10.1. Organització de les unitats didàctiques.....	19
10.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques.....	20
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	20
11.1. Foment a la lectura.....	20
11.2. Ús adequat de les tecnologies de la informació i la comunicació.....	21
11.3. Emprenedoria.....	21
11.4. Educació cívica i constitucional.....	21
12. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	22
13. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT	22
13.1. Valoració de l’ajustament de la programació i els resultats.....	22
13.2. Procediments de comunicació amb l’alumnat, professorat i famílies sobre el procés d’ensenyament aprenentatge.....	23

1. INTRODUCCIÓ

Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial de 4t d'ESO és una matèria troncal segons la **Llei Orgànica 8/2013**, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE).

Al finalitzar el seu aprenentatge bàsic, part de l'alumnat va a incorporar-se al món del treball o a continuar els seus estudis, per la qual cosa és important que disposen d'una sèrie d'eines que li permeten prendre la millor decisió de cara al seu futur. Aquesta assignatura els ajudarà en la presa de decisions més adequada segons les seues característiques. Fomentar l'esperit empenedor i la iniciativa empenedora entre la gent més jove va ser l'element clau en el Pacte Europeu per la Joventut, adoptat pel Consell Europeu en 2005. Es va configurar com un factor clau per al creixement, l'ocupació i la realització personal.

L'esperit empenedor, segons la definició de la Comissió Europea, és l'habilitat d'un individu per a convertir idees en actes. Inclou la creativitat, la innovació i l'assumpció de riscos, però també la capacitat per a planificar i gestionar projectes per a aconseguir un fi. És a dir, que es tracta d'un concepte que traspasa el merament econòmic i que inclou un conjunt de competències, coneixements, actituds, qualitats, destreses i valors que mobilitzen les persones perquè contribuïsqen a la societat i asseguruen el benestar de la comunitat.

Així l'activitat empenedora està directament relacionada amb la competència sentit d'iniciativa empenedora i esperit empenedor que, l'orde ECD/65/2015, torna a definir-la com la capacitat de transformar les idees en actes.

Per mitjà d'esta matèria l'alumnat millora la seua capacitat per a desenrotllar l'esperit empenedor i la iniciativa empresarial treballant competències com la creativitat, la innovació, la iniciativa, el treball en equip, alhora que s'endinsa en el coneixement de la dinàmica empresarial per mitjà del desenrotllament d'un projecte d'empresa.

El currículum està plantejat basant-se en què esta matèria té tractament transversal en l'educació primària. Per això es desenrotllen estructures d'aprenentatge un poc més complexes que suposen la busca, selecció i organització d'informació, anàlisi i presa de decisions, etc.

1.1. Justificació

A l'hora d'elaborar la present programació didàctica de l'assignatura d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial de 4t d'ESO (tercer nivell curricular), hem tingut en compte, en primera instància, les característiques concretes de l'alumnat al qual va dirigida. No obstant, hem seguit com a referència la informació que proporciona el Projecte Educatiu de Centre (segon nivell curricular) on s'especifiquen les necessitats, els interessos i l'entorn que envolta a tot l'alumnat del nostre institut en general. Tampoc hem perdut de vista la normativa educativa que s'aplica en tot el territori nacional i en la Comunitat Valenciana en concret (primer nivell curricular).

A Espanya el dret a l'educació està recolzat per la Constitució de 1978, en els seus articles 27 i 49. La normativa legal bàsica que regula l'educació a Espanya i més concretament a la Comunitat Valenciana és la següent:

ÀMBIT	NORMATIVA
Estatat	- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig , d'Ordenació de l'Educació (LOE), modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE).
	- Real Decret 1105/2014, de 26 de desembre , pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat.
	- Ordre ECD/65/2015 , de 21 de gener, per la que es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.
Autonòmic	- Decret 87/2015, de 5 de juny , del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat en la Comunitat Valenciana.
	- Decret 51/2018, de 27 d'abril , del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015.
	- Decret 234/1997, de 2 de setembre , pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària (ROF).
	- Ordre 45/2011 , de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica.
	- RESOLUCIÓ de 26 de juliol de 2021 , del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2021-2022.
	- Llei 4/1983, de 23 de novembre (articles 18 i 19) , de la Generalitat, d'Ús i Ensenyament del Valencià.
	- Ordre 38/2017 , de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatòria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana.
	- Ordre 20/2019, de 20 d'abril , de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
A nivell de Centre	- Projecte educatiu de centre (art. 121 de la LOE, modificat per la LOMQE), on es defineix el projecte educatiu i els seus elements.

	- Programació General Anual del centre , és la concreció anual dels continguts del PEC.
	- Projecte curricular de centre , és l'instrument mitjançant el qual l'equip docent d'una etapa educativa estableix els elements del disseny curricular, a partir de l'anàlisi del context del centre.
	- Reglament de Règim Intern , que regula les relacions humanes dels membres de la comunitat educativa i el funcionament de l'IES Historiador Chabàs de Dénia.

1.2. Contextualització

La present programació està realitzada tenint en compte les característiques específiques del centre IES Historiador Chabàs ubicat a Dénia (Alacant). L'organització del centre s'estableix en el **Decret 234/1997**, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària. Al nostre centre es realitzen estudis d'ESO, Batxillerat de diferents modalitats, Cicles formatius de grau mitjà i superior de la família Professional d'Activitats Físiques i esportives i Informàtica, FPB d'Informàtica d'Oficina i Cicle Mitjà de Busseig Esportiu amb Escafandre Autònom i Cicle Superior de Màrqueting i Publicitat. Un fet diferencial respecte a la resta d'instituts de la comarca és el batxillerat nocturn, que no apareix en cap altre centre, així com l'oferta de batxillerat d'Arts Plàstiques i Arts Escèniques.

El Projecte lingüístic de centre, tal com queda definit en l'Article 13 de la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, és l'instrument mitjançant el qual cada centre educatiu articula i concreta l'aplicació del Programa d'educació plurilingüe i intercultural d'acord amb les característiques del centre educatiu i de l'alumnat. Segons aquest, la llengua en la que s'impartirà la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial en 4t d'ESO és el castellà.

En **4t d'ESO**, la programació va dirigida a un grup format per estudiants d'edats compreses entre 15 i 16 anys. Tot l'alumnat coneix i utilitza correctament, tant de forma oral com escrita el valencià i el castellà. Hi ha alumnat de tots els grups de 4t que realitzen aquesta matèria. Un dels dos grups està format pels quinze estudiants que cursen el PR4, i l'altre grup està integrat per alumnat dels grups A, B i C summant un total de 13 persones. La professora Marina Nicola Cantó impartirà la matèria als dos grups de 4t.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA D'ESO VINCULATS AMB LA MATÈRIA O L'ÀMBIT

Els objectius de l'etapa d'ESO als quals contribueix la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial de 4t d'ESO queden establerts en l'article 25 del **Real Decret 1105/2014**, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'ESO i del Batxillerat i són els següents:

- a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans i la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar la discriminació de les persones per raó de sexe o per qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones, així com qualsevol manifestació de violència contra la dona.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en distintes disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, l'iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en la llengua castellana i, si l'haguera, en la llengua cooficial de la Comunitat Autònoma, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
- i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
- j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, així com el patrimoni artístic i cultural.

k) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, refermar els hàbits d'atenció i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenrotllament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, l'atenció dels sers vius i el medi ambient, contribuint a la seua conservació i millora.

l) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les distintes manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

3. COMPETÈNCIES

Les distintes competències clau es desenrotllen de forma simultània i permeten que els distints aprenentatges es vagen interioritzant per a saber respondre en els múltiples contextos en què es desenrotllen.

La LOMQUE emfatitza en un model de currículum basat en COMPETÈNCIES, les quals han de contribuir a assoliment dels objectius d'etapa abans assenyalats. Aquestes estan orientades a la resolució de problemes o a l'assoliment d'objectius de forma autònoma i flexible, que comporta un conjunt de **coneixements i capacitats** (SABER), **habilitats i destreses** (SABER FER) i **actituds i valors** (SABER SER) combinats, coordinats i integrats que són complementaris i que permeten actuar en diferents entorns.

L'àrea contribueix principalment a la **competència amb sentit d'iniciativa emprenedora i empresarial** a través de tots els seus continguts, tractant que l'alumnat conega i valore de forma crítica les seues capacitats i les seues limitacions; que desenvolupe, planifiqui i avalue projectes, prenga decisions, tot això per mitjà del treball cooperatiu.

Però també és molt important la **competència social i cívica** per la gran interacció d'esta matèria amb el món físic.

Així mateix s'afavoreix el desenvolupament de la **competència digital** de manera transversal per mitjà del recurs continu a l'ús d'instruments informàtics i a la busca d'informació en Internet.

La **competència en comunicació lingüística** està present en tots els blocs. Es busca que l'alumnat faça ús del llenguatge científic tècnic propi d'esta matèria, utilitzant tant el llenguatge oral com l'escrit.

La **competència per a aprendre a aprendre** es desenrotlla en tots els blocs, en haver de realitzar tasques on l'alumnat aprèn a buscar i seleccionar informació, a resoldre problemes i a planificar projectes.

La **competència matemàtica** implica una sèrie de destreses a l'aplicar el raonament i les eines matemàtiques en la resolució de problemes bàsics que poden sorgir en determinades situacions personals i socials al llarg de la vida. **Les competències bàsiques en ciència i tecnologia**

individuals com col·lectives, orientades a la conservació i millora del medi natural, decisives per a la protecció i manteniment de la qualitat de vida i el progrés dels pobles.

Els criteris d'avaluació que l'alumnat ha de superar en esta assignatura impliquen que l'alumnat ha assolit les competències descrites anteriorment.

4. CONTINGUTS

Els continguts i els criteris d'avaluació s'han programat per a facilitar la identificació i avaluació dels aprenentatges bàsics del nivell educatiu, facilitant així l'atenció a la diversitat des de les programacions d'aula i la continuïtat dels aprenentatges.

Esta matèria inclou aspectes teòrics i pràctics que pretenen preparar l'alumnat per a exercir una ciutadania participativa i responsable així com promoure l'exercici professional per la via de l'emprenedoria. D'esta manera, entre els continguts que es desenrotllen s'incideix en l'autoconeixement i la presa de decisions vocacional, el coneixement del concepte d'emprenedor i les seues característiques i funcions principals, a més dels passos que s'han de seguir per a crear un negoci propi o contribuir a la innovació dins d'una organització.

4.1. Blocs de continguts

Els continguts de la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial estan connectats amb els desenrotllats en altres àrees, i això aporta coherència al currículum i ajuda a desenrotllar l'aprenentatge competencial. Han sigut agrupats en tres blocs que permeten identificar els principals àmbits que componen l'àrea: autonomia personal, iniciativa emprenedora i innovació; projecte d'empresa i pla econòmic i financer. El primer desenrotlla el concepte d'autonomia personal enfocat cap a la iniciativa emprenedora i la innovació, dedica una especial atenció a la carrera professional. El segon dels blocs introdueix la ferramenta del pla d'empresa com a instrument catalitzador d'una idea de negoci. Finalment, en el bloc tercer l'alumnat aprofundirà en un aspecte fonamental del pla d'empresa com és el pla economicofinancer, aprofitant així de forma significativa els continguts i aprenentatges anteriors de l'àmbit econòmic de les diferents etapes educatives.

Els continguts de 4t d'ESO de la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial segons el **Decret 87/2015**, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat en la Comunitat Valenciana són:

Curs 4t d'ESO		
BLOC 1: Autonomia personal, iniciativa emprenedora i innovació.	BLOC 2: Projecte d'empresa.	BLOC 3: Pla econòmic i financer.

<p>emprenedora: l'emprenedor i l'empresari en la societat. Qualitats i destreses de l'emprenedor.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Autoconeixement. Interessos, aptituds i motivacions per a la carrera professional. ▫ Itineraris formatius i carreres professionals. <p>El procés de presa de decisions. Procés de busca d'ocupació en empreses del sector. L'autoocupació.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Els drets i deures dels treballadors. ▫ Dret del treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. <p>Contracte de treball. Negociació col·lectiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Seguretat social. Obligació de cotitzar i acció protectora. Principals prestacions: Desocupació, Incapacitat Temporal i altres. ▫ Riscos laborals. Normativa. Gestió de la prevenció en l'empresa. Mesures de prevenció i protecció. Primers auxiliis. 	<p>La idea de projecte d'empresa.</p> <p>Creativitat i innovació. Avaluació de la idea. L'entorn i la funció social de l'empresa.</p> <p>Emprenedoria social.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Elements i estructura de l'empresa. ▫ El pla d'empresa. Estructura. ▫ Tipus d'empresa segons la forma jurídica. ▫ L'elecció de la forma jurídica. <p>Principals variables per a la determinar-ne l'elecció.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Tràmits de posada en marxa d'una empresa. ▫ Ajudes i suport a la creació d'empreses. ▫ Les activitats en l'empresa. La funció de producció. La funció comercial i de màrqueting. ▫ Informació en l'empresa. La informació comptable. La informació de recursos humans. <p>Els documents comercials de cobrament i pagament. L'arxiu.</p>	<p>Pla d'inversions. Inversions en actiu no corrent i en actiu corrent.</p> <p>Fonts de finançament de les empreses. Externes (bancs, ajudes i subvencions, microcrèdits, <i>crowdfunding</i>, <i>business angels</i>) i internes (accionistes, inversors, aplicació de beneficis).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Productes financers i bancaris per a pimes. Comparació. ▫ Planificació financera de les empreses. Estudi de viabilitat economicofinancera. Projecció de l'activitat. Instruments d'anàlisi. Ràtios bàsiques. ▫ Els impostos que afecten les empreses. El calendari fiscal. Fiscalitat i equitat.
--	--	--

5. CRITERIS D’AVALUACIÓ

L’article 20.2 del **Real Decret 1105/2014**, de 26 de setembre, pel qual s’estableix el currículum bàsic de l’Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, disposa que “*l’avaluació del procés d’aprenentatge de l’alumnat de l’educació Secundària Obligatòria serà contínua, formativa i integradora.*”, així es podrà comprovar si l’alumnat ha assolit els objectius i ha adquirit les competències corresponents. L’avaluació de l’aprenentatge en aquesta etapa educativa ha de ser:

- **Contínua** (art. 8.1 Decret 87/2015) ja que té la finalitat de detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d’aprenentatge, interessos i motivacions de l’alumnat.
- **Formativa** (art. 8.1 Decret 87/2015) ja que avalua el progrés i els coneixements de l’alumnat de manera freqüent i interactiva, per tant, es pot planificar el disseny d’aprenentatge més apropiat. (Exemple: proves inicials, mapes conceptuals, solució de problemes, debats, quadern).
- **Criterial** (art. 20.1 RD 1105/2014) ja que els referents per a la comprovació del grau d’adquisició de les competències i l’assoliment dels objectius de l’etapa en les avaluacions contínua i final són els criteris d’avaluació i els estàndards d’aprenentatge avaluables.
- **Sumativa** ja que proporciona informació sobre el nivell d’assoliment en un contingut d’aprenentatge concret. (Exemple: resultat d’una prova escrita parcial o una prova oral tipus presentació).
- **Activa** ja que ha de permetre que l’alumnat participe en el procés d’avaluació, avançant cap a l’autoavaluació i la co-avaluació, que permetrà capacitar a l’alumnat per a valorar el seu propi treball.

Aquests diferents propòsits de l’avaluació fan que ens plantejem **què** s’avalua i amb **quins** referents s’han de comparar els resultats.

5.1. Criteris d’avaluació i estàndards d’aprenentatge. *Què avaluar?*

Els criteris d’avaluació estan redactats com resultats d’aprenentatge i inclouen processos de diferent complexitat, continguts de diferent tipus i contextos de realització adequats a la naturalesa de l’execució dels aprenentatges que evidencien, amb l’objecte de possibilitar-ne l’observació i avaluació en contextos reals. S’han seqüenciat els continguts i els criteris d’avaluació de manera que el procés d’avaluació permeta l’ús de diversos procediments i instruments d’avaluació.

Els crit eris d'a val ua ció que l'alumnat ha de superar a final de curs segons el **Decret 87/2015**, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i el Batxillerat en la Comunitat Valenciana són:

Curs 4t d'ESO		
BLOC 1: Autonomia personal, iniciativa empenedora i innovació.	BLOC 2: Projecte d'empresa.	BLOC 3: Pla econòmic financer.
<p>BL1.1. Reconéixer els interessos i les destreses d'autoconsciència, autoregulació i motivació associades a la iniciativa empenedora i diferenciar els requeriments dels diferents exercicis laborals: funcionariat, professionals liberals, professionals tècnics, acadèmics, etc., a més de diferenciar les act ivitats empresarials per sectors.</p> <p>BL1.2. Elaborar un itinerari vital propi atenent la carrera professional i les possibilitats d'ocupació i autoocupació relacionant-ho amb les habilitats personals i interessos i les diferents alternatives de formació tècnica i acadèmica al llarg de la vida.</p> <p>BL1.3. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres generant implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies act uant amb responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>BL1.4. Buscar i seleccionar informació a partir d'una estratègia de filtratge i de forma contrastada en mitjans digitals com a pàgines web especialitzades, registrant-la en paper de forma curosa o emmagatzemant-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>BL1.5. Reconéixer la terminologia conceptual de l' assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites en l' àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p>	<p>BL2.1. Crear un projecte d'empresa en l'aula descrivint les característiques internes i la seua relació amb l'entorn, així com la seua funció social, identificant els elements que constitueixen la seua xarxa logística com proveïdors, clients, sistemes de producció i comercialització i xarxes d'emmagatzemat ge, entre d'altres.</p> <p>BL2.2. Descriure les diferents formes jurídiques de les empreses, relacionant en cada una les responsabilitats legals, així com amb les exigències de capital i triar-ne la més adequada.</p> <p>BL2.3. Relacionar els distints tràmits de posada en marxa d'una empresa classificant-los segons l'administració on es realitzen i recopilar les distints ajudes a la creació d'empreses calent-se de mitjans telemàtics.</p> <p>BL2.4. Descriure activitats de producció i comercialització pròpies del projecte d'empresa creat.</p> <p>BL2.5. Organitzar la informació de les distintes àrees del projecte d'empresa aplicant els mètodes corresponents a la tramitació documental empresarial.</p> <p>BL2.6. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>BL3.1. Relacionar les principals inversions dels projecte d'empresa classificant-les segons la seua ubicació en un balanç de situació.</p> <p>BL3.2. Identificar les distintes fonts de finançament de les empreses i comparar els distints productes financers existents en el mercat i seleccionar-ne els més adequats per al projecte.</p> <p>BL3.3. Diferenciar els impostos que afecten les empreses, el seu moment de pagament i argumentar sobre la importància de la seua contribució per al bé comú.</p> <p>BL3.4. Utilitzar eficaçment les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'aprenentatge, per a buscar, seleccionar i organitzar informacions relacionades amb els continguts del curs, i comunicar els resultats i conclusions en el suport més adequat.</p>

5.2. Relacions entre els blocs de continguts, les competències i els criteris d'avaluació.

Bloc 1: Autonomia personal, iniciativa empenedora i innovació. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Autonomia. La iniciativa empenedora: l'empenedor i l'empenesari en la societat. Qualitats i destreses de l'empenedor.</p> <p>Autoconeixement. Interessos, aptituds i motivacions per a la carrera professional.</p> <p>Itineraris for matius i careres professionals El procés de presa de decisions</p> <p>Procés de busca d'ocupació en empreses del sector. L'autoocupació.</p> <p>Els drets i deures dels treballadors</p> <p>Dret del treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. Contracte de treball. Negociació col·lectiva.</p> <p>Seguretat social. Obligació de cotitzar i acció protectora. Principals prestacions: Desocupació, Incapacitat Temporal i altres</p> <p>Riscos laborals Normativa. Gestió de la prevenció en l'empresa. Mesures de prevenció i protecció. Primers auxilis</p>	<p>BL1.1. Reconéixer els interessos i les destreses d'autoconsciència, autoregulació i motivació associades a la iniciativa empenedora i diferenciar els requeriments dels diferents exercicis laborals: funcionariat, professionals liberals, professionals tècnics, acadèmics, etc., a més de diferenciar les activitats empenesariales per sectors</p> <p>BL1.2. Elaborar un itinerari vital propi atenent la carrera professional i les possibilitats d'ocupació i autoocupació relacionant-ho amb les habilitats personals i interessos i les diferents alternatives de for mació tècnica i acadèmica al llarg de la vida.</p> <p>BL1.3. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres generant implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies actuant amb responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>BL1.4. Buscar i seleccionar infor mació a partir d'una estratègia de filtratge i de for ma contrastada en mitjans digitals com a pàgines web especialitzades, registrant-la en paper de for ma curosa o emmagatzemant-la digitalment en dispositius infor màtics i ser vics de la xarxa.</p> <p>BL1.5. Reconéixer la ter minologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites en l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CD</p> <p>CCLI</p>

Bloc 2: Projecte d'empresa. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La idea de projecte d'empresa. Creativitat i innovació. Avaluació de la idea. L'entorn i la funció social de l'empresa. Emprenedoria social. Elements i estructura de l'empresa. El pla d'empresa. Estructura. Tipus d'empresa segons la forma jurídica. L'elecció de la forma jurídica. Principals variables per a la determinar-ne l'elecció. Tràmits de posada en marxa d'una empresa. Ajudes i suport a la creació d'empreses. Les activitats en l'empresa. La funció de producció. La funció comercial i de màrqueting. Informació en l'empresa. La informació comptable. La informació de recursos humans. Els documents comercials de cobrament i pagament. L'arxiu.</p>	<p>BL2.1. Crear un projecte d'empresa en Paula descrivint les característiques internes i la seua relació amb l'entorn, així com la seua funció social identificant els elements que constitueixen la seua xarxa logística com proveïdors, clients, sistemes de producció i comercialització i xarxes d'emmagatzematge, entre d'altres.</p> <p>BL2.2. Descriure les diferents formes jurídiques de les empreses, relacionant en cada una les responsabilitats legals, així com amb les exigències de capital i triar-ne la més adequada.</p> <p>BL2.3. Relacionar els distints tràmits de posada en marxa d'una empresa classificant-los segons l'administració on es realitzen i recopilar les distintes ajudes a la creació d'empreses calent-se de mitjans telemàtics.</p> <p>BL2.4. Descriure activitats de producció i comercialització pròpies del projecte d'empresa creat.</p> <p>BL2.5. Organitzar la informació de les distintes àrees del projecte d'empresa aplicant els mètodes corresponents a la tramitació documental empresarial.</p> <p>BL2.6. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE</p> <p>CAA CCLI</p> <p>SIEE CAA CSC</p>

Bloc 3: Pla econòmic i financer. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Pla d'inversions Inversions en actiu no corrent i en actiu corrent. Fonts de finançament de les empreses Externes (bancs, ajudes i subvencions, microcrèdits, <i>crowdfunding</i>, <i>business angels</i>) i internes (accionistes, inversors, aplicació de beneficis).</p> <p>Productes financers i bancaris per a pimes Comparació.</p> <p>Planificació financera de les empreses Estudi de viabilitat economicofinancera. Projectió de l'activitat. Instruments d'anàlisi. Ràtios bàsiques</p> <p>Els impostos que afecten les empreses El calendari fiscal. Fiscalitat i equitat.</p>	<p>BL3.1. Relacionar les principals inversions dels projecte d'empresa classificant-les segons la seua ubicació en un balanç de situació.</p> <p>BL3.2. Identificar les distintes fonts de finançament de les empreses i comparar els distints productes financers existents en el mercat i seleccionar-ne els més adequats per al projecte.</p> <p>BL3.3. Diferenciar els impostos que afecten les empreses, el seu moment de pagament i argumentar sobre la importància de la seua contribució per al bé comú.</p> <p>BL3.4. Utilitzar eficaçment les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'aprenentatge, per a buscar, seleccionar i organitzar informacions relacionades amb els continguts del curs, i comunicar els resultats i conclusions en el suport més adequat.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CD CAA CCLI</p>

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

CEC: consciència i expressions culturals

6. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

S'entén per **procediment** d'avaluació el conjunt de recursos que utilitzem per a obtenir informació del procés d'ensenyament aprenentatge. Els **instruments** són documents específics o bé altres recursos que permeten obtenir informació suficient per a valorar adequadament la consecució dels objectius d'aprenentatge i les competències claus i, són variats per a assegurar l'objectivitat en el procés avaluador.

És molt important seleccionar convenientment els instruments que utilitzarem per a avaluar els criteris d'avaluació i, per tant, fer una autèntica avaluació per competències. Per tant, és necessari interpretar prèviament els criteris d'avaluació corresponents, i així poder establir els instruments d'avaluació més adequats.

L'avaluació individualitzada ens permetrà portar a terme un seguiment minucios dels següents procediments d'avaluació:

PROCEDIMENTS	INSTRUMENTS D'AVUACIÓ
A) Observació directa: actitud, interès i participació	Registre sistemàtic de l'actitud i interès davant del procés d'Ensenyament-Aprenentatge amb una llista de control.
B) Procés de treball diari	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Quadern. ✓ Rúbriques d'activitats.
C) Prova objectiva	✓ Prova escrita cada dos unitats.

Amés a més, tal com diu l'article 7.6 de l'Ordre **ECD/65/2015**, de 21 de gener, per a que l'alumnat pugui participar en l'avaluació dels seus assoliments, realitzaran una **autoavaluació** al finalitzar cada unitat didàctica a través d'un qüestionari per a avaluar els seus propis coneixements, així com una **co-avaluació** per avaluar el treball entre ells, útil per a que ells mateixa s'apliquen els mateixos criteris que han esgrimit del treball aliè.

7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'alumnat consistirà en plasmar, mitjançant una nota numèrica de 0 a 10, el grau d'assoliment dels objectius i el nivell de consecució de

les competències, partint dels criteris d'avaluació expressats en la programació. Els instruments d'avaluació es puntuen de 0 a 10, obtenint la nota de cada avaluació segons les següents ponderacions dels procediments d'avaluació:

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ			PONDERACIONS	
A) Observació directa: actitud, interès i participació			20%	
B) Procés de treball diari	B.1)	Quadern	10%	30%
	B.2)	Rúbriques d'activitats	20%	
C) Prova de coneixements cada dos unitats.			50%	

Durant el curs es realitzaran tres avaluacions, quedant superada cadascuna d'elles si la nota és igual o superior a 5 punts sobre 10. Es superarà l'avaluació contínua del curs, si la mitjana aritmètica de les tres avaluacions és igual o superior a 5.

L'alumnat que no supere la matèria al juny realitzarà una *prova extraordinària* al juliol que versarà sobre els continguts mínims o imprescindibles de la matèria. La prova tindrà caràcter teòric-pràctic, i si no es supera amb una nota de 5 o més punts, la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial quedarà suspesa per al curs vinent.

D'acord amb l'article 33 del Decret **39/2008**, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis, la *falta d'assistència a classe de manera reiterada* pot provocar la impossibilitat de l'aplicació correcta dels criteris d'avaluació i la pròpia avaluació contínua. El percentatge de faltes d'assistència, justificades i injustificades, que originen la impossibilitat d'aplicació de l'avaluació contínua s'estableix en el 20% del total d'hores lectives de la matèria o mòdul. L'alumnat que es vegi implicat en aquesta situació tindrà dret a una prova escrita en cada avaluació, a més d'una prova extraordinària al juliol que versarà sobre els continguts no assimilats en el seu moment.

7.1. Procediment per recuperar la matèria pendent

L'alumnat de 4t d'ESO amb l'assignatura d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial de 3r d'ESO pendent, la podrà recuperar de la següent manera: aproximadament cap al mes de gener es realitzarà una prova escrita i es lliurarà uns documents elaborats prèviament semblants als realitzats el curs anterior, d'acord amb el que marca la normativa establerta i d'acord amb els objectius que es detallen en la programació de l'assignatura.

8. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

8.1. Metodologia general.

Al professorat li correspon guiar els passos i seqüenciar els aprenentatges per a que l'alumnat pugui assolir els objectius marcats de manera satisfactòria i eficient.

El model constructivista es basa en que l'alumnat ha de ser el que realitzi l'acció per a participar en la construcció del seu propi coneixement. Ho farà connectant les seues experiències i coneixements previs a tot allò nou que estiga aprenent, per donar-li un sentit i un significat a tots aquells coneixements nous que està adquirint (aprenentatge significatiu). A més a més, ha d'aprendre a aprendre, ha de ser autònom sense deixar d'interactuar amb la resta de persones i amb la realitat que l'envolta.

8.2. Metodologia específica de la matèria.

D'acord amb l'annex I del **Decret 87/2015**, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i el Batxillerat en la Comunitat Valenciana, en la metodologia de la matèria "*s'incorporaran plantejaments metodològics i didàctics coherents amb el desenvolupament de les competències, l'aprenentatge en contextos reals dels elements transversals i dels continguts de la matèria. D'aquesta manera, la metodologia potència l'aprenentatge per competències, que es contempla com coneixement en la pràctica, a través de la participació activa en la societat, tant en el context educatiu formal, com en els no formals*".

Per tant, es fomentarà l'aprenentatge significatiu, partint dels coneixements previs de l'alumnat, de la lògica dels continguts i de la motivació, cercant situacions quotidianes per despertar l'interès, contextualitzant els problemes amb situacions reals. A més a més, l'alumnat cada vegada ha de ser més autònom, per tant, interactuarà amb els altres i amb el seu entorn, sent un procés bidireccional en el que aprenem tots.

Es farà una contínua referència al paper dels nous coneixements i a les seues connexions amb els ja adquirits. També es promourà en l'alumnat l'establiment d'interrelacions entre els continguts de les diferents matèries, de manera que el procés d'ensenyament aprenentatge siga més eficient i, al mateix temps, tinga molt més sentit tot el que se'ls proposa fer i pensar.

8.3. Estratègies i tècniques docents.

De manera general, podem dir que les activitats d'ensenyament aprenentatge estaran seqüenciades segons el grau de dificultat (de menys a més), d'allò conegut a allò desconegut, d'allò concret a allò abstracte i de fets particulars a generals. Seran activitats motivadores, dirigides a potenciar l'interès de l'alumnat, amb un contingut atractiu; ja que aquesta motivació és una de les condicions de l'aprenentatge significatiu.

Cal tindre en compte els condicionants que ens poden eixir durant el procés d'ensenyament aprenentatge, per poder assolir els objectius marcats i poder donar resposta al tractament de la diversitat.

S'utilitzaran estratègies expositives per a introduir els nous continguts, així com estratègies d'indagació per a realitzar investigacions de casos senzills o analitzar problemes econòmics. A més a més, amb el treball cooperatiu, l'alumnat podrà treballar conjuntament per arribar a uns objectius comuns, sent necessària la implicació de tots els membres per a aconseguir-ho amb èxit, si un falla no arribaran a l'objectiu final, si tots aconseguixen el seu objectiu individual, s'assolirà l'objectiu de la tasca (interdependència positiva). Així potenciem que s'ajuden i comparteixen coneixements, recursos, materials o informacions, creant un ambient de confiança, una bona comunicació i establint una resolució de conflicte de manera constructiva.

Per a que puguem entendre per a que serveix l'assignatura i quines aplicacions té en la nostra vida diària, ho hem d'aplicar de veritat a la nostra vida quotidiana. Per això, es realitzaran projectes al llarg del curs, on podran interactuar amb el seu entorn i donar-li sentit a tot el que treballen a l'aula. Aquest aprenentatge basat en projectes, té el seu pilar en la participació, la col·laboració i la motivació.

8.4. Recursos didàctics i organitzatius.

8.4.1. Recursos didàctics.

El material a utilitzar serà fonamentalment elaborat per la professora. Per a facilitar el procés d'ensenyament aprenentatge, s'utilitzaran diapositives, textos, fitxes, mapes conceptuals, periòdics, revistes econòmiques, etc.

Els mitjans audiovisuals que es faran servir seran pel·lícules, vídeos d'internet, programes de televisió, kahoot o recerca per internet per poder treballar amb les noves tecnologies. S'anirà a l'aula d'informàtica o aprofitarem les dos aules mòbils d'informàtica per a utilitzar els diferents programes informàtics i treballar amb el processador de textos, fulls de càlculs o editar vídeos.

8.4.2. L'organització de l'espai.

En l'aula s'han de donar totes les combinacions de treball possibles: individual, en parelles, en petit grup (cooperatiu) i en gran grup.

Per a establir una bona comunicació dins l'aula, la distribució que seguirem serà:

- L'alumnat està assegut per parelles durant el desenvolupament de les sessions.
- La professora té la taula al davant de tots, al costat de la pissarra, de cara a l'alumnat.
- Com fem classe en una aula on podem moure les taules, aquesta distribució la podrem canviar sempre que calga per realitzar diferents activitats, com per exemple, quan treballem cooperativament.

8.5. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge.

Les activitats que s'utilitzaran en cada unitat didàctica les classifiquem de la següent manera:

1. En funció del moment:

- 1.1. **Activitats d'iniciació-motivació:** tenen com a objectiu explorar els coneixements previs de l'alumnat i aconseguir la seua motivació, com per exemple visualització de vídeos o anàlisi de vinyetes de còmic.
- 1.2. **Activitats de desenvolupament:** són les que s'utilitzaran en el procés d'ensenyament aprenentatge per a desenvolupar els continguts de cada unitat.
- 1.3. **Activitats de síntesi:** per relacionar els conceptes vistos en la unitat, elaborarem esquemes, resums, infografies, cal·ligrames, lectura comprensiva, mapes conceptuals o jocs (sopa de lletres, mots encreuats...)
- 1.4. **Activitats d'avaluació:** són les destinades a rebre dades de com està evolucionant el procés didàctic i detectar les mancances que té l'alumnat per a establir elements de millora o rectificació. Es realitzaran al llarg de tota la UD observant els resultats del treball fet a classe i la prova escrita que es realitzarà cada dos unitats.

2. En funció del grau de mobilització de competències:

Per a aprofundir en els continguts i en l'adquisició de competències, s'utilitzaran les Unitats Didàctiques Integrades (UDIS). S'anomenen integrades perquè integren tots els elements curriculars – projecte Atlàntida. Aquestes es basen en una seqüenciació del treball que anem a realitzar de la següent manera:

- 2.1. **Exercicis.** Mecanitzar coneixements i consolidar aprenentatges elementals, de tal forma que es pugui comprovar el domini adquirit d'un determinat coneixement.
- 2.2. **Activitats.** Suposen una major complexitat de processos mentals, per tant, consisteixen en adquirir les habilitats i destreses necessàries per a comprendre conceptes a través de resolució de problemes econòmics, anàlisi de gràfiques i taules, pràctiques a l'ordinador o visualització de pel·lícules i documentals, realitzant posteriorment una fitxa sobre els

2.3. **Tasques.** Conjunt d'accions orientades a la resolució d'un problema relacionat amb l'objectiu general de cada unitat didàctica, que permet elaborar un producte final.

9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB ALUMNAT QUE REQUERISCA ACTUACIONS PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS. El

grup al que s'imparteix aquesta assignatura és un grup d'estudiants de diferents quarts d'ESO, inclòs el grup de quart PR4 (Programa de Reforç). No podem oblidar que els/les estudiants no són homogenis i que la nostra actuació docent ha de respondre a totes les necessitats, per tant, hem d'adaptar la programació a la realitat del grup i a cada estudiant en particular. Per això, la professora en qualsevol moment del curs en el que detecte que el progrés d'un/a alumne/a no és l'adequat, establirà mesures de reforç educatiu per a garantir l'adquisició dels aprenentatges imprescindibles per continuar el procés educatiu amb èxit.

Per atendre a la diversitat de l'alumnat del nostre centre, partim de la **Llei Orgànica 2/2006** de 3 de maig d'Educació, amb les modificacions establertes en l'apartat 57 de la **Llei Orgànica 8/2013** de 9 de desembre per a la Millora de la Qualitat Educativa. En el capítol I del títol II "Equitat en l'Educació", aquesta llei estableix que *"correspon a les Administracions educatives assegurar els recursos necessaris per a que l'alumnat que necessita una atenció educativa diferent a la ordinària, per presentar necessitats educatives especials, per dificultats específiques d'aprenentatge, TDAH, per les seues altes capacitats intel·lectuals, per haver-se incorporat tard al sistema educatiu, o per condicions personals o d'història escolar, puguin aconseguir el màxim desenrotllament possible de les seues capacitats personals, i en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat."*

No podem deixar de banda en aquest apartat el que disposa l'article 1 del capítol 1 del **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià, *"aquest decret té per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes*

les persones, en especial d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió".

Les **mesures de flexibilització per atendre a la diversitat** són:

A) Relatives als elements personals:

- **Relacions professorat-alumnat:** fomentar la participació de tot l'alumnat, utilitzant el diàleg i el debat com una eina per a la construcció de coneixements, a través del raonament i el contrast d'idees.
- **Relacions entre l'alumnat:** fomentar la intervenció de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu en la realització d'activitats de caràcter cooperatiu, formant grups heterogenis i repartint les tasques segons les capacitats dels seus components, la qual cosa permet la participació de tothom i que l'alumnat més avançat done suport a aquell que ho necessite.

B) Relatives als materials i organització:

- **Diversificar materials i recursos:** seleccionar i utilitzar els recursos necessaris per atendre les necessitats de l'alumnat, diversificant les activitats d'aprenentatge per assolir un mateix objectiu.
- **Tècniques d'estudi i organització del treball:** elaborar esquemes, resums, lectura comprensiva o mapes conceptuals per a connectar conceptes.
- **Temps:** equilibrar els temps de treball dels diferents agrupaments.

10. UNITATS DIDÀCTIQUES

10.1. Organització de les unitats didàctiques.

Per a la realització de les presents unitats didàctiques, s'ha tingut en compte les propostes educatives del currículum de la programació d'ESO.

L'enfocament parteix sempre de l'acció, ja que es considera que és el mètode més adequat per permetre que l'alumnat participe, siga creatiu, actiu, autònom, curiós i crític.

Procurant que les àrees es relacionen, es complementen i tinguen un eix transversal; és un aprenentatge des de la vida i per a la vida. També està pensada per atendre a la diversitat que es presenta dins de l'aula, preparant diverses activitats i diversos agrupaments.

10.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques.

A l'hora de seqüenciar les unitats didàctiques, s'ha tingut en compte les 3 sessions setmanals per a 4t d'ESO, les vacances, les activitats extra-escolars i les activitats d'avaluació, amb l'objectiu de coincidir el màxim la programació amb la realitat. S'ha seguit el calendari del curs, sent aquest aproximat, ja que s'aniran fent les modificacions convenients per a poder adaptar-se a les necessitats de l'alumnat.

El detall del nombre de sessions programades per a cada unitat didàctica segons el curs és el següent:

4t ESO			
UNITATS DIDÀCTIQUES	SESSIONS	BLOC	AVALUACIÓ
UD1. Iniciativa empenedora.	8	1	1a
UD2. Carrera professional i cerca de feina.	9		
UD3. El treball i les relacions laborals.	9		
UD4. La Seguretat Social i els riscos laborals.	8		
UD5. La idea de negoci i els elements de l'empresa.	7	2	2a
UD6. El pla d'empresa.	10		
UD7. La informació a l'empresa.	8		
UD8. L'àrea de producció, l'àrea comercial i el màrqueting.	9		
UD9. Formes jurídiques de les empreses.	8	3	3a
UD10. Inversió i finançament.	9		
UD11. Els impostos i l'empresa.	7		
UD12. Balanç de situació i viabilitat de l'empresa.	10		
TOTAL SESSIONS	102		

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

El **Real Decret 1105/2014**, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat, en l'article 6 destaca que "en totes les matèries es treballarà la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, l'empreniment i l'educació cívica i constitucional".

11.1. Foment a la lectura.

L'alumnat ha de ser capaç d'adquirir la competència lectora necessària per a accedir a les fonts d'informació (lectura instrumental), així com practicar la lectura com a enriquiment personal (lectura literària). Per tant, és necessari, en primer lloc, introduir el foment de la lectura en el quefer diari, en qualsevol activitat o text proposat per la professora, assegurant-se de que l'alumnat compren el seu contingut. En segon lloc, cal destacar la importància de la premsa pel seu caràcter motivador, perquè l'alumnat practicarà la lectura, i a més a més, es mantindrà informat sobre temes

paper i digital apropant a l'alumnat a la realitat que els envolta.

11.2. Ús adequat de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Tenint en compte els avanços científics i tecnològics existents en ple segle XXI, resulta il·lògic no aprofitar-los en l'àmbit de l'educació. Les noves tecnologies de la informació i la comunicació eliminen barreres espai-temporals, flexibilitzen l'ensenyament, afavorixen l'aprenentatge cooperatiu i l'autoaprenentatge, adapten els mitjans i les necessitats a les característiques de l'alumnat i ajuden a comunicar-se i a interaccionar amb el seu entorn.

L'ús de les TIC és important en la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial ja que per a l'alumnat afavorirà positivament el seu aprenentatge i la seua motivació, i per al professorat perquè ens servirà com a suport per a les nostres explicacions.

Des de les primeres unitats didàctiques es proposarà la recerca d'informació guiada pel professorat, donant un tracte racional a l'ús de les TIC, ja que s'ha d'ensenyar als adolescents a utilitzar correctament totes les eines i instruments que tenen a l'abast. Així mateix, s'empraran programes de presentacions per exposar treballs, processadors de textos per a elaborar treballs escrits o els fulls de càlcul per a ordenar dades i crear gràfics.

11.3. Emprenedoria.

L'alumnat ha d'assolir un esperit empenedor no sols en la seua etapa educativa, sinó també mantenir-lo i millorar-lo en la seua vida futura. Des d'aquesta matèria es fomentarà la iniciativa personal per a convertir les seues idees en actes, aprenent dels seus errors. Per aconseguir un resultat positiu, han de tenir il·lusió, han de ser creatius, han de ser capaços d'assumir riscos i innovar, han de cooperar conjuntament per a tenir la capacitat de planificar i organitzar les tasques a realitzar. D'aquesta manera podran prendre les decisions adequades per a que el producte final siga un èxit, actuant amb responsabilitat i solucionant els conflictes de manera pacífica.

11.4. Educació cívica i constitucional.

Des de totes les unitats didàctiques de la matèria es planteja que l'alumnat pugua construir autònoma i racionalment les seues normes i valors a través dels següents elements transversals:

ELEMENTS TRANSVERSALS	OBJECTIUS
Igualtat efectiva entre homes i dones.	Analitzar críticament la realitat i rebutjar actituds sexistes en tots els àmbits de la vida i consolidar hàbits no discriminatoris.
Drets humans i pau	Educar en i per la llibertat i la solidaritat, la convivència democràtica i el respecte als drets fonamentals, per aconseguir la integració de tot l'alumnat i formar ciutadans responsables. Apostar per una solució dialogada de conflictes.

Programació Didàctica 4t ESO “Iniciació a l'activitat Emprenedora i Empresarial”	Curs 2022 - 2023
Desenvolupament sostenible i el medi ambient	Conèixer l'impacte de la intervenció humana i la repercussió dels processos de producció en el medi ambient. Fomentar un consum responsable per reduir la sobreexplotació de la naturalesa, adquirint hàbits de respecte i estalvi dels recursos naturals.

Per a ensenyar en valors cal una proposta "oberta i flexible" de valors bàsics, que estiga consensuada en la comunitat educativa i que s'expressi en el Projecte Educatiu de Centre. Els valors bàsics són aquells que fonamenten la convivència en una societat democràtica: la tolerància, el respecte, la llibertat, la pau, la cooperació i la igualtat.

12. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

- TALLER “FINANZAS PARA TODOS”
- XARRADES ANTIFRAU
- XARRADES ESCOLA JOVES EMPRENEDORS
- TALLER ESCOLA JOVES EMPRENEDORS

13. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

Segons l'article 20.4 del **RD 1105/2014**, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, “*El professorat avaluarà tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent per a lo que establirà indicadors d'èxit en les programacions didàctiques*”. El pla d'avaluació de la pràctica docent inclou els següents elements:

- a) L'adequació dels objectius, continguts i criteris d'avaluació a les característiques i necessitats de l'alumnat.
- b) Els aprenentatges assolits per l'alumnat.
- c) La programació i el seu desenvolupament i, en particular, les estratègies d'ensenyament, els procediments d'avaluació de l'alumnat, l'organització de l'aula i el aprofitament dels recursos del centre.
- d) La idoneïtat de la metodologia i dels materials curriculars. e)

Les relacions amb el/la tutor/a i, si escau, amb les famílies.

Per a dur a terme aquesta autoavaluació de la pràctica docent, s'utilitza una taula valorativa que conté els diferents elements citats.

A més a més, l'alumnat ha de reflexionar sobre el paper que el professorat fa en el procés d'ensenyament aprenentatge, per això, se'ls passarà una rúbrica per a que puguin expressar el que pensen.

13.1. Valoració de l'ajustament de la programació i els resultats.

Una vegada realitzada la valoració de la pràctica docent, la qual hem sistematitzat amb l'emplenat de les anteriors taules, en el departament procedim a verificar la sintonia entre la programació didàctica prevista a principi de curs i els resultats obtinguts en el curs en finalitzar aquest.

13.2. Procediments de comunicació amb l'alumnat, professorat i famílies sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Entès aquest apartat com el conjunt de tasques que realitza tot el professorat per a ajudar cada estudiant en el seu procés educatiu, així com en el seu desenvolupament personal i social, suposa la realització d'activitats dirigides a l'alumnat, a la col·laboració amb les famílies i a l'adequada coordinació amb la resta del professorat que imparteixin docència en el mateix grup, sota la supervisió de l'orientadora del centre.

Els mecanismes de comunicació previstos són:

ALUMNAT	Individual	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Entrevistes individuals per recollir informació sobre els seus interessos i la seva situació i integració en el grup. ▫ Seguiment de cada alumne/a en el seu procés d'aprenentatge. ▫ Exercicis d'autoavaluació, perquè reflexione sobre el seu esforç, comportament, estil de relació personal, etc. ▫ Informació individual sobre els resultats de l'avaluació, a partir de la qual es donaran les recomanacions adequades perquè millore el seu procés educatiu.
	Grupal	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Informar l'alumnat a principi de curs, dels seus drets i deures, del reglament de règim intern del centre. En cada unitat d'objectius, competències... ▫ Elaboració de normes de classe.
FAMÍLIA		<ul style="list-style-type: none"> ▫ Entrevistes individuals amb cada família a través del tutor/a per a informar-los sobre com transcorre el progrés dels seus fills i filles en la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial. ▫ Utilització de la Web família, per a mantenir una comunicació bidireccional pares - professorat, informant sobre fets rellevants del dia a dia.
PROFESSORAT		<ul style="list-style-type: none"> ▫ Reunions amb la resta del professorat del grup, per a analitzar les dificultats que aquests puguin presentar degudes a deficiències instrumentals, problemes d'integració, etc. ▫ Avaluar conjuntament a l'alumnat i el procés d'ensenyament/ aprenentatge. ▫ Planificar activitats extraescolars i complementàries.